

VERENIGINGS NIEUWS

Jachtnota

In januari van dit jaar is de definitieve versie van de Nota Jacht en Wildbeheer verschenen. Op het concept ervan heeft de VZZ uitgebreid commentaar geleverd; een deel ervan werd als een gezamenlijk stuk van tien natuurbeschermingsorganisaties uitgebracht. Van al dit commentaar, waar toch ongeveer een miljoen Nederlanders achter staat (de leden van de tien organisaties), heeft staatssecretaris Gabor zich heel weinig aangetrokken. De tendens van de nota, om het klassieke 'jachtbedrijf' niet aan te tasten, bleef ongewijzigd. Opnieuw heeft de VZZ samen met de negen andere organisaties, maar ook apart, een reactie opgesteld, nu gericht aan de Vaste Kamercommissie voor Landbouw en Natuurbeheer, die de nota dit jaar moet behandelen.

De hoofdpunten van het aparte VZZ-commentaar zijn de volgende:

- Jacht moet beschouwd worden als een instrument, een methode voor natuurbeheer, en niet als een zelfstandig doel.
- Alle in het wild levende

Jacht op hazen: schadebestrijding of plezierjacht?

Foto Jan van Dieren

zoogdieren (ook exoten) moeten in principe beschermd zijn; voor zover bestrijding nodig is, moeten de soort en de te gebruiken bestrijdingsmethoden specifiek in de wet genoemd worden. Nu is een aantal soorten min of meer 'vogelvrij' omdat ze niet in een wet genoemd worden. Ook het vreemde onderscheid tussen 'wild' (de soorten uit de jachtwet) en de overige fauna moet verdwijnen.

- In alle natuurgebieden en in de ecologische hoofdstructuur moet het uitgangspunt zijn: 'geen jacht, tenzij...'

- Buiten de natuurgebieden dient het voorkomen en bestrijden van schade de leidraad voor de jacht te zijn, niet uitsluitend het genot van de jacht.

- Roofdierbestrijding is ongewenst en volkomen vergelijkbaar met roofvogelbestrijding, wat al heel lang verboden is.

- Afschieten van (zogenoemde) verwilderde katten is uit natuurbeschermings-

oogpunt niet nodig en dus ongewenst; uit onderzoek is gebleken dat katten in de natuur weinig 'schade' doen en bovendien meestal een baasje hebben. Ook is te voorzien dat de (beschermd) wilde kat ons land (Zuid-Limburg) binnenkort zal bereiken, en die lijkt sterk op een cyprese huiskat.

- Zogenaamde aardhonden (teckels, terriers) zouden uit oogpunt van dierenleed niet meer gebruikt mogen worden bij de jacht op vossen in hollen; er vindt ondergronds vaak een gruwelijke en langdurige strijd plaats. Bovendien kan de beschermde das in zo'n hol zitten.

- Wilde zwijnen zouden in méér gebieden mogen voorkomen dan de twee waar ze nu getolereerd worden, bijvoorbeeld in natuurontwikkelingsgebieden in uiterwaarden en dergelijke.

Het gezamenlijke commentaar en het aparte VZZ-commentaar zijn te uitgebreid voor publicatie in Zoogdier, maar kunnen kosteloos worden aangevraagd op het VZZ-bureau.

Jaap Mulder

Nieuwe samenstelling bestuur VZZ

Op de ALV 1993 heeft een bestuurswisseling plaatsgevonden. Afgetreden zijn: Inge Hoogenboom, Jan Piet Bekker, Joep van de Laar en Marjke Drees. Toegetreden zijn: Dennis Wansink (penningmeester), Fons Smulders en Manfred Weisz (secretaris). Jaap Mulder stelde zich herkiesbaar en is in het bestuur gebleven. Het bestuur bestaat nu uit:

- Sim Broekhuizen (voorzitter)
Elterse Hof 24
6721 ZZ Bennekom
08389-16402 (NL)
- Manfred Weisz (secr.)
Groenburgwal 3c
1011 HR Amsterdam
020-6201465 (NL)
- Dennis Wansink (penningmeester)
Annastraat 3
6821 EK Arnhem
085-439346 (NL)
- Reinier Akkermans (redactie Zoogdier)
Wilhelminalaan 47
6042 EL Roermond
04750-24281 (NL)
- Jan Buijs (waarnemer VLEN)
Marterlaan 12a
6705 CL Wageningen
08370-24087 (NL)
- Herwig Leirs
Oude Terelstraat 28
2650 Edegem
03-4582088 (B)
- Rogier Lange
Bergeend 19
3435 VK Nieuwegein
03402-39460 (NL)
- Jaap Mulder
Hammerweg 67
7731 AL Ommen
05291-55383 (NL)
- Chris Smeenk (redactie Lutra)
Roodborststraat 16
2333 VP Leiden
071-175066 (NL)
- Fons Smulders
Sparrenlaan 94
5553 CZ Valkenswaard
04902-12328 (NL)

Algemene Ledenvergadering 1993

Op 17 april is in Utrecht de Algemene Ledenvergadering (ALV) gehouden. De ochtend was gereserveerd voor het huishoudelijk gedeelte. Duidelijk werd dat de VZZ in een aantal opzichten een verandering doormaakt.

Verstevigen financiële positie

Het aantal leden is de afgelopen jaren gegroeid, maar of deze groei doorzet is de vraag, want met de jongste contributieverhoging behoort de VZZ tot de duurder natuurst- en milieu-organisaties in Nederland. Een verdere groei van het aantal leden en abonnees is echter wenselijk. Voor de uitgave van Lutra en Zoogdier samen is namelijk een groot deel van het jaarlijkse verenigingsbudget nodig, waardoor andere activiteiten in het gedrang komen. De ontwikkeling van het aantal leden en abonnees zal voor het bestuur de komende jaren een belangrijk punt van aandacht zijn. Ook zal worden nagegaan in hoeverre een publicatiefonds voor beide tijdschriften kan worden opgericht en op welke wijze een reservekapitaal kan worden gevormd.

Aandacht voor bescherming

De VZZ draagt zowel de zoogdierstudie als de zoogdierbescherming in haar vaandel. Naast de studie krijgt de laatste jaren ook de bescherming van zoogdieren steeds meer aandacht. In de zoogdierbescherming verschilt de VZZ van andere zoogdierclubs. Die richten hun energie vaak op één of enkele zoogdiersoorten en vragen daar maatschappelijke aandacht voor, bijvoorbeeld de stichting Otterstation en de Vereniging Das en Boom. De zoogdierbescherming van

de VZZ zoekt het meer in de breedte en richt zich op aspecten op het grensvlak tussen wetenschap, beleid en bescherming. Als voorbeeld kunnen worden genoemd de vertegenwoordiging in de Jachtraad, het meedenken over monitoring van maatregelen bij de uitvoering van het natuurbeleid en het adviseren van de Commissie voor de Milieu-effectrapportage als het gaat om gebieden die voor zoogdieren belangrijk zijn. Op deze wijze vullen de verschillende zoogdierorganisaties elkaar goed aan.

Toename van projecten

Een derde belangrijke verandering die binnen de vereniging plaatsvindt, is een toenevende aandacht van het bestuur voor het werven en begeleiden van betaalde projecten in opdracht van derden, zoals Rijkswaterstaat en LNV. In 1992 werd maar liefst aan een viertal projecten gewerkt: een inventarisatie van de noordse woelmuis in de provincie Noord-Holland, een zoogdierpromotieproject, een flora- en faunaproject en Zoogdieren en Wetlands hetgeen uitmondde in een themadag en een manifest over dat onderwerp. In 1993 start een vierjarig onderzoek naar het versnipperen van leefgebieden van de egel. Ook loopt er een aantal subsidieaanvragen voor andere projecten. Met de toename van het aantal gesubsidieerde projecten is ook het totale bestedingspatroon van de VZZ ingrijpend gestegen.

Uitvoeren beleidsplan

Op de Bijzondere ALV die op 28 november 1992 werd gehouden werd het beleidsplan van de VZZ voor de komende jaren vastgesteld. Het be

leidsplan geeft richting aan de activiteiten van de vereniging in de komende jaren. Een belangrijk aandachtspunt uit het beleidsplan is het vergroten van het draagvlak voor zoogdierbescherming en het bevorderen van de samenwerking tussen de verschillende zoogdiergroepen.

Zoeken naar samenwerking

De veranderingen zoals hierboven geschetst doen de behoefte aan een zekere professionaliteit op het secretariaat

Noordse Woelmuis.

Foto Dick Klees

toenemen. Om deze behoefte te kunnen vervullen en daarmee een verdere groei van de vereniging mogelijk te maken ontbreken de financiële middelen. Voor het bestuur ligt er dan ook de uitdaging om in samenwerking met andere natuur- en milieuorganisaties de mogelijkheden van een gezamenlijk secretariaat te on-

derzoeken. Dit sluit aan bij de wens om de onderlinge samenwerking tussen de verschillende zoogdierorganisaties te verstevigen.

Na het huishoudelijk gedeelte werden door Jaap Mulder en Jeroen Reinhold korte presentaties gehouden, respectievelijk over het uitzetten van dassen op het landgoed Heerde nabij Ommen en over de activiteiten van de veldwerkgroep in 1992.

Manfred Weisz
secretaris VZZ

Wetenschappelijke vergaderingen

De VZZ organiseert dit jaar twee wetenschappelijke vergaderingen.

Zaterdag 25 september: "Genetische variatie en het behoud van kleine populaties in de natuur en in gevangenschap". Deze studiedag is zowel interessant voor belangstellenden als voor dege-

nen die beroepsmatig met dit onderwerp te maken hebben. (zie programma)

Zaterdag 11 december: "Zoogdieren langs de waterkant". Deze dag is gewijd aan het toepassen van wetenschappelijke kennis op het beheer van natuurgebieden,

met als thema "zoogdieren langs de waterkant". In veel landinrichtingsprojecten worden sloten en oevers heringericht. Hoe kan daarbij zo optimaal mogelijk aan zoogdieren worden gedacht? De resultaten van deze dag zullen mogelijk een eerste aanzet zijn voor een vervolg op

Themadag genetische variatie

Wetenschappelijke vergadering van de VZZ op 25 september 1993 in de Bestuurderszaal van Artis, Plantage Kerklaan 38-40, Amsterdam met als onderwerp: Beheer van kleine populaties en het belang van genetische variatie.

Programma:

- 9.30: ontvangst**
- 10.00: opening door dagvoorzitter Marius den Boer**
- 10.15: Prof. Kuke Bijlsma: 'Kleine aantallen en genetische variatie, wat is het belang?'**
- 11.00: Luc Wauters: 'Isolatie bij eekhoornpopulaties en genetische variatie.'**
- 11.45: koffie**
- 12.00: Jan de Ruiter: 'Populatiestructuur en genetische variatie: een voorbeeld bij apen.'**
- 12.45: lunch**
- 14.00: Helga De Bois: 'Genetische variatie bij dierentuin-Okapi's.'**
- 14.45: Bert de Boer: 'Behoud van genetische variatie en de rol van dierentuinen.'**
- 15.30: sluiting, thee.**

Schriftelijk aanmelden bij het bureau van de VZZ, Emmalaan 41, 3581 HP Utrecht. Toegang gratis voor leden, niet leden f10 of BF 180. Toegang uitsluitend op vertoon van speciale toegangskaarten.

de succesvolle themadag Zoogdieren en Wetlands. In een van de volgende Zoogdieren zult u meer over het programma vernemen.

Ook in 1994 zal een aantal wetenschappelijke vergaderingen worden georganiseerd. Gedacht wordt aan 'Zeezoogdieren' (milieu, ecologie en beschermingsbeleid) en aan 'Zoogdieren in Europa en hun bescherming'. Heeft u andere suggesties? Geef ze door aan de secretaris.

Manfred Weisz

Oproep voor vrijwilligers

De activiteiten van de vereniging nemen toe, maar helaas blijven sommige noodzakelijke werkzaamheden liggen. Het bestuur zoekt daarom onder de leden van de vereniging enthousiaste mensen die actief aan de groei van de vereniging willen bijdragen.

Vrijwilliger publiciteit en voorlichting (M/V)

De afgelopen jaren is binnen de vereniging het voorlichtingsmateriaal gegroeid. Dat is echter nog niet compleet en bovendien ontbreekt het overzicht, zodat het niet optimaal wordt benut. Het is belangrijk om dat overzicht te verkrijgen en zonodig aanvullend materiaal te zoeken of samen te stellen, zoals folders.

Zeer geregeld wordt de VZZ benaderd om zich te

presenteren door middel van een stand bij diverse manifestaties in de regio's. Tot op heden wordt daar nauwelijks gehoor aan gegeven. Het is echter een zeer goede gelegenheid voor de VZZ om zich aan veel (potentiele) zoogdierliefhebbers te presente-

Voor meer informatie en voor aanmelden kan contact worden opgenomen met de voorzitter, de secretaris of de penningmeester.

Manfred Weisz
Secretaris VZZ

VZZ Boommarter- werkgroep

Op 2 oktober 1993 organiseert de Werkgroep Boommarter Nederland een inventarisatie van de boommarter in de binnenduinrand van Noord-Holland. Wil je meedoen? neem dan contact op met het secretariaat van de werkgroep: Zadelmakersstraat 58, 6921 JR Duiven. Tel. 08367-64335 (NL).

Peter van Leer

Gezocht wordt naar mensen die mee willen helpen het voorlichtingsmateriaal van de VZZ te verbeteren en naar mensen die zo nu en dan een dag willen besteden om de VZZ te presenteren op manifestaties.

Vrijwilliger secretariaat (M/V)

Op het secretariaat van de VZZ in Utrecht werkt Ida van Dam sinds een jaar als vrijwilligster 1 dag per week aan de ledenadministratie. De vereniging profiteert sterk van haar inzet. Een deel van de secretariaatswerkzaamheden blijft echter liggen, zoals het tijdig reageren op sommige brieven, het bijhouden van tijdschriften en documentatiearchief. De VZZ zoekt één of twee personen die enkele uren per week in samenwerking met de secretaris op het secretariaat willen werken.

groep van de VZZ te Amersfoort-Schothorst een braakballenpluisdag. Jong en oud, ervaren en onervaren pluizers kunnen op deze dag naar hartelust de spannende wereld van uil en muis bloot leggen. Behalve het zoeken naar en het op naam brengen van muizeschedels, wordt aan geïnteresseerden ook duidelijk gemaakt hoe je woelmuizen, muizen en spitsmuizen aan hand van hun bekkenbeenderen op naam kan brengen en kan sexen. Deze keer zullen de braakballen uit Tsjechië afkomstig zijn. Extra materiaal uit Noorwegen wordt verwacht. De dag begint om 10.00 uur en eindigt om 17.00 uur. Voor koffie en thee wordt gezorgd, boterhammen graag zelf meebrengen. Aanmelden door overmaking van f5 of BF 90 voor VZZ-leden en jeugdbonders (niet-leden f10 of BF 180) op giro 2050298 van Veldwerkgroep VZZ te Grootebroek onder vermelding van pluisdag oktober. Voor verdere informatie: Jeroen van der Kooij, Doornenkampseweg 8, 6866 BG Heelsum, telefoon 08373-17937 (NL).

Jeroen van der Kooij

Pluisdag VWG

Zaterdag 27 november 1993
organiseert de Veldwerk-